

Rapporterende enhet:
HF

Rapportert av:
Trude Jensen
og Eirik R.
Olsen

Periode:
Pilot LTP
2025-2028

Dato: 19. september 2023
Saksnummer: 2023/16680

Økonomirapport LØP (langsigtig økonomisk planlegging)

Overordnede kommentarer:

HF har pr. 2. tertial et isolert merforbruk på 25,2 millioner kroner og akkumulert mindreforbruk på 153,4 millioner kroner. Mye av det akkumulerte mindreforbruket er disponert i form øremerkinger som skal avsluttes de nærmeste årene, og planlagte tiltak på instituttene for å ta ned mindreforbruket. I hovedsak er planene for å ta ned mindreforbruket å forskuttere avganger, samt noen egenfinansierte rekrutteringsstillinger. Mindreforbruket er blitt redusert de siste åtte månedene, som følge av tiltakene som er iverksatt. I tillegg gjør også trekket i bevilgningen for 2023 at mindreforbruket tas ned.

Estimert langtidsprognose viser et akkumulert merforbruk på 6,6 millioner kroner ved utgangen av år 2028. Som langtidsprognosen viser skal mindreforbruket gå ned basert på planlagte tiltak, under forutsetning at tilslag på ekstern finansierte prosjekter blir som estimert i beste estimat. Det forutsetter også at studiepoengene ikke faller ytterligere, men stabiliserer seg på dagens nivå.

HF har hatt en økning i tilslag på ekstern finansierte prosjekter, spesielt EU-prosjekter de siste tre årene. Tilslagene har skapt en stor økning i nettobidrag og RBO-inntekter. Hvis man ser på historikken de fem siste årene på nettobidraget har HF gått fra 33 millioner kroner til 74 millioner kroner, og skal høyere opp. Siden fakultetet har kort historikk på dette, er det vanskelig å estimere om dette er en trend som skal fortsette, eller om dette er en topp som vil avta fremover. Dette gir fakultetet muligheter for ytterligere oppside i økonomien fremover. Her ligger både risikoen og muligheten for økonomien.

Langtidsprognose 2025 til 2028 – beste estimat

Gruppering	Historikk					Prognose					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Sum inntekter	- 634 572	- 635 632	- 656 902	- 673 521	- 677 151	- 666 491	- 706 119	- 717 205	- 725 589	- 723 778	- 709 229
Sum lønnskostnader	565 331	567 900	545 959	563 465	579 070	632 079	705 114	702 484	680 770	658 250	624 442
Sum driftskostnader	127 080	115 716	101 651	109 228	124 598	141 203	130 561	130 191	130 517	130 260	130 224
Sum investeringer	6 653	7 493	4 242	9 263	5 718	6 131	3 527	3 427	3 327	3 327	3 327
SUM før nettobidrag m.m	64 492	55 477	- 5 050	8 435	32 234	112 922	133 084	118 897	89 025	68 059	48 764
Sum nettobidrag eksternfinansierte pro-	35 036	- 45 851	- 49 123	- 54 427	- 74 489	- 88 984	- 84 548	- 64 848	- 55 379	- 53 624	- 46 332
Sum prosjektavslutning	1 609	- 175	230	609	80	224	325	384	121	182	189
Sum overforbruk BOA	-	-	-	3 186	642	343	1 803	1 541	1 501	1 676	1 696
SUM nettobidrag m.m	- 33 427	- 46 026	- 48 893	- 50 632	- 73 927	- 89 103	- 82 420	- 63 691	- 53 758	- 51 765	- 44 447
SUM isolert resultat	31 065	9 452	- 53 944	- 42 197	- 41 693	23 819	50 664	55 206	35 268	16 294	4 318
17010 Overført fra i fjor	- 71 675	- 40 610	- 31 159	- 92 297	- 135 239	- 178 966	- 155 147	- 104 483	- 49 278	- 14 010	- 2 284
SUM akkumulert resultat	- 40 610	- 31 159	- 85 102	- 134 494	- 176 932	- 155 147	- 104 483	- 49 278	- 14 010	- 2 284	- 6 601

Utvikling inntekter:

Inntektene som er lagt til grunn i langtidsprognosen er øvrige salgs- og leieinntekter, som for HF utgjør en liten andel av totale inntekter, samt estimert bevilgning for langtidsperioden. Estimert bevilgning for langtidsperioden baserer seg på foreløpig bevilgning for 2024, samt estimerte måltall for resultatindikatorene innen studier og forskning for årene 2025 til 2028. Historikken fra tidligere år på resultatindikatorene er lagt til grunn, når man har estimert fremtidig utvikling. I tillegg er kjente endringer innarbeidet, som for eksempel økte RBO-inntekter på grunn av tilsagn på nye

eksternfinansierte prosjekter og eksisterende eksternfinansierte prosjekter. Det er lagt til grunn en økning i RBO-inntekter i årene 2024 til 2028.

Siden forrige rapportering av langtidsprognosen pr. 3. tertial 2022, er måltallene som ligger til grunn for estimert bevilgning i langtidsperioden justert. Dette gjøres årlig på fakultet i midten av mai. I tillegg er revidert nasjonalbudsjett for 2023 innarbeidet. Revidert nasjonalbudsjett påvirker også foreløpig bevilgning for 2024.

Utvikling lønnskostnader:

Lønnskostnadene som er lagt til grunn bygger på stillingsplanene til enhetene på HF. Stillingsplanene revideres med jevne mellomrom, og dersom økonomien til enhetene endrer seg, kan også stillingsplanene og dermed lønnskostnadene også endre seg. I tillegg er det lagt inn timelønn, overtid og refusjoner for sykefravær basert på historiske tall for årene 2018 til 2022.

Siden forrige rapportering av langtidsprognose pr. 3. tertial 2022, er det lagt inn en økning i årsverk i årene 2024 til 2026. Dette er basert på nye oppdaterte stillingsplaner på enhetene. Det er også lagt inn estimert lønnsøkning for 2024 på 4,3 %. Dette er videreført for resterende år i langtidsperioden.

Utvikling driftskostnader og investeringer:

Den største kostnaden HF har på driftskostnader og investeringer, er internhusleien. Internhusleien utgjør rundt 90 millioner kroner pr. år i langtidsperioden. Resterende driftskostnader og investeringer utgjør omtrent 44 millioner kroner pr. år.

Driftskostnadene er lagt litt høyere i langtidsperioden enn historiske tall. Dette fordi fra og med 2024 starter en ny runde med strategiske satsinger, som bygger på fakultetets strategiplan. Det er satt av 20 millioner kroner pr. år fra og med 2024 til og med 2028 til dette. Det pågår en prosess med søknader på midlene nå i høst, og midlene er dermed ikke disponert ennå. Derfor er det foreløpig lagt inn som annen driftskostnad i langtidsperioden.

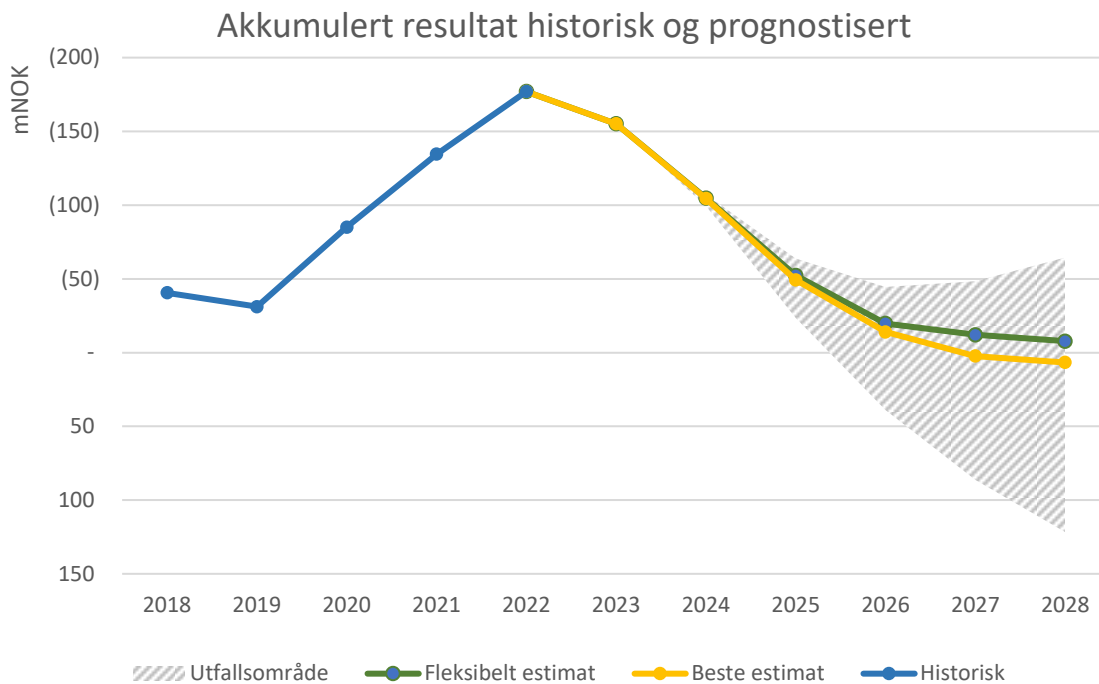
HF har lave kostnader på investeringer, og tallene i langtidsprognosen bygger på historiske tall fra tidligere år, med korreksjon for de investeringsplanene som ligger til grunn for årene fremover.

Siden forrige rapportering av langtidsprognose pr. 3. tertial 2022, er det lagt inn en liten økning på driftskostnadene fra og med år 2025.

Utvikling nettobidrag:

Prosjektporteføljen til HF har hatt en sterk vekst de siste årene. I langtidsprognosen på beste estimat er det lagt til grunn at man estimerer en topp på nettobidrag i 2023, som gradvis avtar de påfølgende årene. Utviklingen i nettobidrag er beste estimat og baserer seg på historikk, faktiske kontraktsfestede prosjekter, samt estimerer på eventuelt nye prosjekter som instituttledelsen har gitt tilbakemeldinger på. Det gjelder i hovedsak nye prosjekter fra NFR. Nettobidraget fra BOA-virksomheten er uforutsigbart og inneholder flere risikoelementer. Det er viktig at fakultetet ikke binder opp for mye faste kostnader, noe som vil få økonomiske konsekvenser dersom nettobidraget blir lavere enn prognostisert.

Siden forrige rapportering av langtidsprognose pr. 3. tertial 2022, har det ikke vært store tilslag på nye ekstern finansierte prosjekter, og dermed er det ingen større endringer i nettobidrag.

Kommentar på utfallsområde:**Vurderinger øvre utfallsområde:**

Simulering av øvre utfallsområde gir et akkumulert mindreforbruk på 64 millioner kroner opp mot beste estimat som gir et akkumulert merforbruk på 6,6 millioner kroner. I øvre utfallsområdet er det i hovedsak lagt inn simuleringer på høyere nettobidrag, økning i RBO-inntekter og økning i studiepoengsinntekter. Simuleringen for økt nettobidrag og RBO-inntekter tar utgangspunkt i instituttens planer for søknader på EU prosjekter fremover. Simuleringen på studiepoenginntekter tar utgangspunkt i en økning på 10 % på studiepoengene for noen institutter.

Økning i nettobidrag og RBO-inntekter er et av de største mulighetsrommene på HF. Gitt de siste tre årene med utvikling på ekstern finansierte prosjekter, ønsker fakultetet fortsatt å satse målrettet mot økning på ekstern finansierte prosjekter. Fakultetet ser at det er helt nødvendig å fortsette å få inn ekstern finansierte prosjekter, for å kunne opprettholde aktivitetsnivået.

Historikken på studiepoeng viser at fakultetet har en nedadgående trend. Det er derfor en risiko for at man fortsetter å redusere antall studiepoeng. Basert på reduksjonen i studiepoeng, har fakultetet i sine strategiske satsinger, satt i gang et større prosjekt innenfor utdanning. Dette er et tiltak for å kunne gjøre noe med utviklingen på studiepoeng. Siden studiepoenginntektene er de største inntektene fakultetet har, er det viktig å snu trenden med nedgang, slik at dette også kan bli et mulighetsrom for fakultet i langtidsperioden. Det tar tid å snu trenden på utvikling av studiepoeng, og det er derfor forventet at det kun gir effekt mot slutten av langtidsperioden.

Vurderinger nedre utfallsområde:

Simulering av nedre utfallsområde gir et akkumulert merforbruk på 121 millioner kroner opp mot beste estimat som gir et akkumulert merforbruk på 6,6 millioner kroner. I nedre utfallsområdet er det lagt inn simuleringer på fortsatt trekk i bevilgningen på 1,1 % pr. år, i årene fremover. I tillegg er det lagt inn reduksjon på både nettobidrag og RBO-inntekter, fordi man simulerer at toppen på tilslag for ekstern finansierte prosjekter vil avta og man går tilbake til et lavere nivå, tilsvarende slik det var i årene før 2019. Det er også lagt inn simulering på ytterligere nedgang på studiepoeng på mellom 4 % til 10 %. Fakultetet ser det som stor sannsynlighet at trekkene i bevilgningen vil fortsette i årene fremover. Det vurderes derfor som den største risikoen i langtidsperioden på nedre utfallsområde. Utviklingen på nettobidrag og RBO-inntekter er det området der fakultet synes det er vanskelig å forutsi hva som skjer, gitt at man er avhengig av ytre omstendigheter for å få tildelinger på ekstern finansierte prosjekter. Siden fakultet har hatt en målrettet innsats på dette området i flere år, tror

man dette er et område som kan ha minst risiko og mest mulighetsrom for en oppside. På studiepoengene er man også til dels veldig avhengig av ytre omstendigheter, men her har fakultet satt i gang et arbeid på strategiske satsinger. Fakultetet mener at dette også vil gi lavere risiko for ytterligere nedgang, men kanskje ikke de store økningene i langtidsperioden.

Øvrige kommentarer:

Det er store utfallsområder for utviklingen av økonomien, både i øvre og nedre utfallsområde. For HF er det nettobidrag, RBO-inntekter og studiepoeng som er de viktigste indikatorene som kan påvirke økonomiens utfall i både positiv og negativ retning. Fakultet har et bredt økonomiske utfallsrom, siden man har gode ressurser både innen forskning og utdanning. Den største utfordringen for fakultetet fremover vil være å sikre relevans og balanse mellom tradisjonelle fagområder og nye digitale muligheter. Dette er et av fokus områdene innenfor de nye strategiske satsingene til HF. Den største utfordringen til fakultetet, og sektoren ellers, er at man blir mer og mer avhengig av å finne alternative finansieringskilder, hvis bevilgningen fortsetter å reduseres. Det kan derfor bli mer viktig fremover å tiltrekke seg flere eksterne forskningsmidler og samarbeid med næringslivet for økt finansiering.